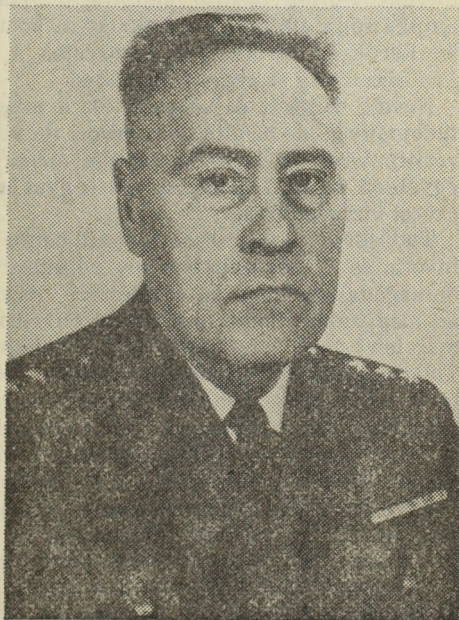

Prof. dr. Pastinszky István nyá. orvos ezredes 80 éves

A Magyar Dermatológiai Társulat és a honvédorvosi kar „great old man”-jét ünnepeljük, amikor nyolcvanadik születésnapján köszöntjük *Pastinszky Istvánt*. A híres Nékám-klinika egyik utolsó jeles reprezentánsa élete és munkássága alapján példaképe lehet minden dermatológusnak és minden honvédorvosnak.

Dr. Pastinszky István orvos ezredes 1910. június 24-én született Újpesten pedagógus családból. Elemi iskolai és gimnáziumi tanulmányait ugyanitt végezte jeles eredménnyel. A *Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Orvosi Fakultásán* (1927—1933) egyetemi tanulmányait kitűnő eredménnyel fejezte be. Medikus korában *Hári Pál* professzor *Biokémiai Intézetében* (1930) az élet- és körvegytani vizsgálatokat sajátította el, majd *Balogh Ernő* professzor *Kórbonctani Intézetében* (1931—1933) mint gyakornok az egyetemi „*Arányi-alap*” kórszövettani pályadíját nyerte el. Az egyetemi szünetidők alatt külföldi tanulmányutakon volt

alatt külföldi tanulmányutakon volt (Wien, Genf). 1933. szeptember 30-án történt doktorrá avatása után *Nékám Lajos* professzor meghívására a *Budapesti Egyetemi Bőrklínikára* kerülve 1933—1938-ig mint gyakornok, c. egyetemi tanársegéd teljesített szolgálatot a kórszövettani, bakteriológiai, szerológiai laboratóriumban, valamint kórteremvezetői beosztásban dolgozva. Az 1935. évi *Budapesti IX. Nemzetközi Bőrgyógyász Kongresszus* előkészítő munkálataiban, kiadványainak és atlaszáinak összeállításában tevékenyen vett részt. 1938 novemberétől honvédorvos: a kaposvári, debreceni, beszercei, majd 1941 óta nyugdíjba vonulásáig (1976. XI. 1.) a *MN Központi Katonai Kórház Bőrgyógyászati Osztályának* vezető főorvosa,

1945-től orvos őrnagy, 1947-től orvos alezredes, 1949-től orvos ezredesként, később mint MN bőrgyógyász főszakorvos dolgozott ugyanott.

Alig lehet szavakkal visszaadni azt a sok szint, emberi kvalitást, amit személye képvisel. Sokat követelő, de jó főnök, elősegítve ezzel orvosai fejlődését. Saját magától még többet követel. Ritka tekintély hazailag és nemzetközileg egyaránt. Tekintélyét mérhetetlen érdeklődési köre, lenyűgöző műveltsége, hihetetlen széles körű olvasottsága, magas szintű nyelvtudása, páratlan tájékozottsága, fanatizmusa a munkában és emberséges gondolkodása alapozta meg. Impresszionálait, hogy a magas szellemi igények mellett mindig saját személye iránti szerénység jellemezte. Generációja klasszikus műveltségén nőtt fel, melynek jellemző képviselője. Ez vonzotta katonarvosi vonatkozásában a múltba.

Olyan légkört teremtett maga körül, melyben mindenki dolgozhatott, aki akart és akinek erre hajlama és képessége volt. Aki önállóan dolgozott, annak folyton segített, szinte hajtotta munkájában. Több évtizedes osztályvezetői munkássága alatt volt munkatársai közül sokan a dermatológia vezető helyeire kerültek. Tanítványai igyekeztek a magyar dermatológia hírét megőrizni. Professzor Ó a szó igaz értelmében.

Nevelt, tanított és sokat adott a magáéból. Munkássága kihatott az orvostudományra, de az általános orvosi művelődésre is. Tevékenyen vett részt az orvosképzésben az egyetemen mint tanársegéd, egyetemi magántanár, címzetes egyetemi tanár, TMB-értekezések gyakori opponense, recensens, lektor és szakorvosi vizsgáztató is.

Tudósként szerencsésen egyesül benne a tudományos munka két fő kelléke: az invetio és a tudományban oly nélkülözhetetlen kritika. Kérlelhetetlen kritikussal önmagával szemben is, és mesteri vitázóként a felvetett problémát sokoldalúan meg tudta világítani. Szigorú önkritikájára jellemző, hogy sohasem sajnálja már leírt gondolatait áthúzni, ha nem tartja azokat kellően megalapozottnak. Tudományos munkásságában széles horizonton klinikopathológiai szemlélettel a dermatológia valamennyi ágát egyetemesen műveli.

Mintegy 185 tudományos dolgozata jelent meg magyarul és idegen nyelven. Különös érdeklődéssel foglalkozik a bőrbetegségek belgyógyászati és ökológiai vonatkozásaival. Monográfiája a „*Belbetegségek története*”, Bp. 1959. (társ szerző: dr. Rác István professzor); „*Hautveränderungen bei inneren Krankheiten*, I—11” Berlin 1960, 1966; „*Zmiany skórne w chorobach wewnetrznych*” Warszawa, 1969, több nyelven jelent meg. Fordítása: Korting W.: „*Gyermek- és fiatalkori bőrbetegségek*” Bp. 1970-ben került kiadásra. Kedvenc munkája a „*Latin—magyar orvosi vonatkozású közmondások, mondások, idézetek gyűjteménye*” kiadásra vár. Tudományos munkásságának elismeréséül a *Debreceeni Orvostudományi Egyetemen* (1946) *egyetemi magántanári* képesítést nyert, 1952-ben az *orvostudomány kandidátusa*, 1964-ben *címzetes egyetemi tanár*, 1971-ben az *orvostudomány doktora* tudományos minősítést szerzett.

A *Magyar Dermatológiai Társulatnak* 1933 óta rendes tagja, később választmányi tagja, 1969. X. 25.—1976. I. 24-ig két lustrumon keresztül *elnöke*, majd *örökös tiszteletbeli elnöke* lett. Számos külföldi és hazai társulat tagja.

Katonarvosként a világháború éveiben a betegekkel, égettekkal és fagyottakkal túlszűfolt osztály vezetése mellett egy évet töltött hadműveleti területen szakorvosi csoportban. Több tudományos munkája kifejezetten katonarvosi jelentőségű. A szervezetet ért thermikus károsodások klinikopathológiáját vizsgálta az égési shock-kal, az „*iuxtacombustionalis bőrsyndromá*”-val, a *lövészárokláb*-bal és a perniós betegeken bekövetkező hideginger okozta pres-

sorreflex-változásokkal foglalkozó közleményeiben. Honvédorvosok számára igen tanulságos a *bőr-, és nemi betegségek színleléséről* és a *katonák tatuálásáról* írt munkája. Soha nem szünt meg hangsúlyozni a hadseregen belüli szigorú *centralizált nemibeteg-gondozást és a fertőző bőrbetegségek prevenciójának* jelentőségét.

Több mint ötvenéves példamutató honvédorvosi és dermatológiai munkásságáért a Magyar Népköztársaság Érdemérem, Vörös Csillag Érdemérem, Kiváló Szolgálatért Érdemérem, Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozata, Kaposi és Markusovszky Emlékérem kitüntettetje. Életére jellemző a senecai igazság: „*Vita, si uti scias, longa est.*”

Dr. Marczell István orvos ezredes

